

LUDMILA KLUKANOVÁ

ŽIVOTNÍ PŘÍBĚH

Pro „Příběhy našich sousedů“

Vypracovaly: Barbora Svobodová, Magdaléna Řežábková, Žaneta Štolovská, Barbora Vosáhlová

Pedagogické vedení: Mgr. Miroslav Paulus

Škola: Gymnázium Jihlava

Ročník: 2018–2019

Paní Ludmila Klukanová (rozená Šabatová) se narodila 5. října 1936 do sedlácké rodiny v Lipníku u Hrotovic.

Z rodinného alba Šabatových

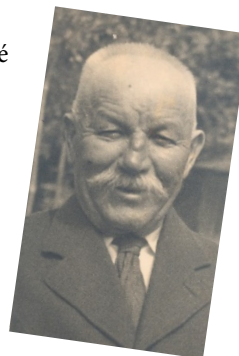
„Z první republiky si toho moc nepamatuji, ale vzpomínám si na smuteční pochod, který zněl z rádia. Všichni kolem mě se tvářili moc vážně. Mám takový pocit, že to bylo roku 1938, kdy začala 2. světová válka,“ vzpomíná paní Ludmila.

Tím začaly rodině krušné časy, postihl ji tragický osud – rodiče její maminky odvezli do koncentračních táborů. Babičku do Ravensbrücku, kde zemřela v plynové komoře a dědečka do Dachau, a tam ho naočkovali tyfem. Bratra maminky Karla popravili na Pankráci.

Legitimace babičky L. Klukanové

Rodiče tatínka L. Klukanové

Dědeček L. Klukanové

A proč se to stalo? Vesnička, ve které bydleli, leží kousek od obce, kde se narodil Jan Kubiš, jeden z vojáků, kteří spáchali atentát na Heydricha. Jeho sestra Jitka pracovala u Šabatů na statku. Gestapo odvádělo všechny Kubiše, které našlo i v Lipníku. Jednu rodinu Kubišů odvedli, ale pak ji po třech týdnech vrátili zase zpět, protože ti vůbec netušili, že jsou příbuzní. Jejich služebnou Jitku, sebralo gestapo také a byla popravena. Ještě z Terezína, kam nejdřív všechny odvezli, dostali rodiče Ludmily balík s Jitčinou kabelkou a dvěma malými králíčky, ušitými z plátna. Byli pro Ludmilu a její sestru.

„Moc se mi líbili, ale jak jsme se pořád stěhovali, tak se někde ztratili. A to mi je hrozně líto, protože to byla jediná památka na Jitku.“

Ludmila Klukanová s mladší sestrou

Strýce malé Ludmily odvedli, protože ukrýval parašutistu. „Oni ti parašutisté vyskakovali a ukrývali se v krmelcích, ve stodolách, u lidí. Sbírali informace, které potom poslali do zahraničí. Jednoho parašutistu strýc Karel ukrýval. Později ke strejdovi ten parašutista chodil jenom pro jídlo, aby přežil zimu. Na jaře potom místo parašutisty přišlo gestapo. Prohledalo strýčkovi dům a našli u něj revolver. To mu ještě přitížilo. Rozsudek smrti byl jasný. Tak fašisté Karla popravili. Jeho dům zapečetili a nikdo do něj nesměl.“

Lipník - ves, odkud pochází L. Klukanová

Dolní Vilémovice - ves, kde žil Jan Kubiš

Nejhorší pro malou Ludmilu bylo, že se ve škole každý den musela dívat na portrét nenáviděného Adolfa Hitlera, který visel nad tabulí.

„Já na něj musela koukat a hrozně jsem si přála, aby zestárnul a zemřel, ale on byl pořád stejný...“.

„Škola za mých let vypadala úplně jinak než teď. Já jsem do ní začala chodit roku 1942. Učil nás pan řídící. To vám byl chlap jako hora. Mohutný a přísný. Když jsme neuměli slovíčka, udeřil nás slabikářem do hlavy tak, že jsme dostali druhou ránu od lavice. Anebo nás švihl rákoskou přes prsty...“ Do měšťanky jsme chodili do městečka vzdáleného 6 km od Lipníka.

V zimě nám cestu museli prošlapávat starší děti, protože bylo tolik sněhu, že bychom se do školy jinak nedostali. vypráví paní Klukanová.

Jak vzpomíná paní Klukanová na únorové události roku 1948? Dva týdny po komunistickém převratu pan učitel dětem řekl, že Jana Masaryka vyhodili z okna a že zemřel. Pamatuje si, že cestou domů se pohádala se svou kamarádkou. Rodina Ludmily neměla komunisty ráda, protože rozhádali celou vesnici a chtěli všechny nacpat do družstev. Tatínek Ludmily odmítl vstoupit do družstva, a tak rodině vzali čeledíny a zůstali na celý statek sami. Stát ve dne vypínal soukromníkům elektrinu, a tak mohli dobytek pořádně zaopatřovat až večer. Práce to byla velmi těžká, před spaním spolu se sestrou tloukly rukama o pelesti postele, aby si trochu uvolnily ruce, taková to byla bolest.

Ilustrační foto

Když zemřel Jan Masaryk, vzal její tatínek z kredence hrnek a řekl: „ Za chvíli ani ten hrnek nebude náš!“

Rodina prožívala špatné časy. Ludmile zakázali studovat, protože měla nastoupit do družstva. Tam naštěstí nenastoupila, nenechala rodinu osamocenou v práci na statku.

„Ale bála jsem se, že nebudu moci studovat, bála jsem se toho, že budu hloupá...“, vzpomíná paní Ludmila.

V Jihlavě sháněli lidi, kteří by studovali střední zdravotní školu, protože bylo málo zdravotních sester. Ludmila musela počkat, až vyroste její sestra, poté mohla odejít do Jihlavy. Později vystudovala dálkově gymnázium.

Nedaleko od školy bydlel její budoucí manžel. Seznámili se na jednom plese a potkávali se, když chodila do školy. Ten potom odešel na vojnu a s Ludmilou si pouze dopisovali. A když se vrátil, vzali se. Mají spolu dvě děti, dceru a syna. Dcera je biolochemičkou, syn je šéfredaktorem Jihlavských listů, o jejichž znovuzavedení paní Klukanová velmi usilovala. Od malička byla vedená ke čtení, její tatínek měl doma spoustu časopisů a ona sama začala psát knížky.

Ludmila jako studentka

„Jednu knihu mi komunisté skoro celou poškrťali, než ji vydali, a tak jsem ji později vydala znovu a nepoškrťanou,“ vzpomíná paní Ludmila Klukanová.

Po pádu komunistů se snažila obnovit Jihlavské listy, které byly za 2. světové války zrušeny. V té době se jihlavské noviny jmenovaly Jiskra, byly řízeny orgány komunistické strany. Po skončení komunistické vlády, konečně mohli do novin svobodně psát. Byla vypsána anketa, jak by se měl nový časopis nazývat.

JIHLAVSKÉ LISTY založeny roku 1892

„Já jsem se modlila, aby lidé vybrali Jihlavské listy, protože ty už existovaly v první republice, jenže byly kvůli válce zrušeny a potom se neobnovily. Naštěstí lidé byli chytrí a název Jihlavské listy vybrali.“

Paní Ludmila Klukanová mimo jiné napsala dvě desítky knih, včetně knížek pro děti, jako například knížka Z království pramenů i skal, kterou jsme samy jako malé děti četly. V několika je shrnut její dosavadní život, jak se žilo v období druhé světové války nebo za komunistů. Posledním dílem je Přemítání (2016) – krátké texty, které vycházely v Jihlavských listech v letech 2011 – 2016.

„ Každá práce by se měla dělat poctivě a zodpovědně, měli bychom k sobě být upřímní a neobelhávat se.“ svěřila se nám paní Klukanová se svým krédem

Zdroj:
foto - soukromý archiv L. Klukanové
foto z projektu
www.mapy.cz
www.obrazky.cz
www-jihlavske-listy.cz